

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: L. L.
bytem X

proti žalovanému: Úřad pro ochranu osobních údajů
sídlem pplk. Sochora 27, Praha

za účasti: Nejvyšší soud
sídlem Burešova 20, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2023, č. j. UOOU-03197/23-5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žádostí o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), ze dne 13. 7. 2023 obrátil na Nejvyšší soud (dále jen „povinný subjekt“). Požádal o poskytnutí informací o tom, kdo a jakou formou může předsedu Nejvyššího soudu požádat o provedení prověrky spisu vedeného u Nejvyššího soudu, zda je lhaní a podvádění soudců považováno za nevhodné chování, jakým způsobem je nakládáno se soudci, kteří se takto chovají, jak v rámci § 124 odst. 4 a odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích přísedících a státní správě soudů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), postupuje předseda povinného subjektu jako správní orgán, a zda může osoba žádající o prověrku spisu při nesouhlasu se zvoleným postupem podat správní žalobu. Žalobce v žádosti uvedl, že požadované informace považuje za informace povinně zveřejňované ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b), c) a d) informačního zákona.
2. Povinný subjekt vyhodnotil žalobcovo podání podle jeho obsahu jako neformální dotaz adresovaný předsedovi Nejvyššího soudu a žalobci přípisem ze dne 19. 7. 2023, č. j. S250/2023-5 (dále jen „přípis“), odpověděl, že prověrky spisů se neprovádí na základě externích žádostí, lhaní a podvádění soudců může být podle okolností nevhodným chováním a podnět dle § 124 odst. 4 zákona o soudech a soudcích podává předseda soudu za splnění podmínek zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, a nejedná se o prostředek, na který by byl zákonný nárok.
3. Žalobce podal proti tomuto postupu povinného subjektu stížnost dle §16a informačního zákona, v níž namítal, že mu povinný subjekt neposkytl poučení o možnosti podat stížnost proti způsobu vyřízení jeho žádosti o informace. Odpovědi na své otázky označil žalobce za lživé, neboť má za to, že předseda Nejvyššího soudu má u skončených věcí na podnět občanů provádět prověrku spisu.
4. Povinný subjekt v reakci na žalobcovo podání rozhodnutím ze dne 28. 7. 2023, č. j. Zin 99/2023 – 10 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), s odkazem na § 15 odst. 1 a § 2 odst. 4 informačního zákona žádost o informace odmítl. Uvedl, že podání ze dne 13. 7. 2023 původně vyřizoval jako osobní dotaz na předsedu Nejvyššího soudu. Tento postup byl pro žalobce příznivější, s ohledem na nutnost odmítnout žádost podle informačního zákona. Žalobce totiž požadoval po povinném subjektu zaujetí právního stanoviska ke kompetencím jeho předsedy. Jednalo se o dotazy k vedení soudních řízení, resp. k procesnímu postupu v konkrétní věci, případně o dotazy směřující k poskytnutí právního poradenství. Dle povinného subjektu tak žalobce požadoval poskytnutí stanoviska, právní rady či výkladu práva, které v poptávaném stavu neexistují a musely by být nově vytvořeny, což je ovšem mimo kompetenci povinného subjektu. Povinný subjekt také podotkl, že žádost o informace podle povinného subjektu nelze využít *pro „vstup“ do soudního řízení či pro jakékoliv „přezkoumávání“ v něm dosažených závěrů.*
5. Ani s tím žalobce nebyl spokojen a podal proti rozhodnutí stížnost, která byla podle obsahu vyhodnocena jako odvolání. V něm žalobce zopakoval, že předseda Nejvyššího soudu lže a podvádí a neposkytnutí informací je v rozporu se zákonem. Žalovaný napadeným Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

22/2024

rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Upozornil na to, že povinný subjekt svým neformálním přípisem žádosti plně vyhověl, a ztotožnil se i se závěrem, že v režimu informačního zákona nelze žádosti vyhovět.

II. Žaloba

6. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právem na rozhodování soudci, kteří nelžou a nepáchají trestnou činnost. Žalovaný porušil § 24 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Podle tohoto zákona ve spojení s prováděcí vyhláškou má povinný subjekt zveřejnit informace o pracovní činnosti svého předsedy, který má dle § 118 a násl. zákona o soudech a soudcích dohlížet na činnost soudců co do odbornosti a spravedlivosti rozhodování a chránit pověst Nejvyššího soudu, což ovšem jeho předseda evidentně nečiní.
7. Žalobce uvedl jako vedlejšího účastníka Parlament České republiky, jenž má zodpovědět, zda bylo záměrem poslanců umožnit předsedům soudů krytí trestné činnosti svých kolegů nezveřejňováním informace, zda tímto sledovali možnost ovlivňovat soudnictví v ČR, jak se obracet na předsedy soudů a jaké mají tyto oprávnění k ochraně pověsti soudů. Zdejší soud by měl zvážit, zda nepožádat o stanovisko plénum Nejvyššího správního soudu.
8. Žalobce požaduje, aby zdejší soud rozhodl, že je předseda Nejvyššího soudu lhář, a donutil předsedy soudů ke zveřejnění informací o tom, jak se na ně lze obracet při hodnocení odborné zdatnosti soudců, a jaké jsou procesní postupy řešení nezákonného jednání soudců.

III. Vyjádření žalovaného, osoby zúčastněné na řízení a replika žalobce

9. Žalovanému není zřejmé, z jakých důvodů žalobce napadá jeho rozhodnutí, resp. v čem měl pochybit. Na zveřejnění informace podle § 5 informačního zákona totiž nemá konkrétní osoba veřejné subjektivní právo a nelze je proto řešit v řízení o žádosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 As 47/2013 – 52). Žalobce může v tomto ohledu podat pouze (nenárokový) podnět. Žalovaný není ani orgánem příslušným ke kontrole plnění povinností (předsedy) Nejvyššího soudu dle zákona o soudech a soudcích. Žalovaný nepřijímá pokyny od Poslanecké sněmovny České republiky, ani jí není podřízen. Podstatná část žaloby se proto netýká předmětu řízení. Žalovaný je přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, o čem, jak a proč bylo rozhodnuto. Povinný subjekt navíc žalobci v podstatě vyhověl, když mu požadované informace mimo působnost informačního zákona neformálně poskytl.
10. Osoba zúčastněná na řízení považuje napadené rozhodnutí za řádně odůvodněné a věcně správné. Zároveň upozorňuje na to, že žalobcem zvolený petit značně překračuje zákonné meze výroku soudu.
11. Žalobce ve své replice uvádí, že žalovaný se z žádosti o informace dozvěděl, že povinný subjekt nezveřejňuje povinné informace o své činnosti. Měl proto zahájit správní řízení s Nejvyšším soudem a zjednat nápravu. Povinně zveřejňované informace měl povinný subjekt zveřejnit také dle § 5 odst. 3 informačního zákona do 15. dne od poskytnutí informací na žádost.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
13. Žaloba **není** důvodná.
14. Podle § 15 odst. 1 informačního zákona *pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*
15. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*
16. Všechny tři okruhy situací upravené v § 2 odst. 4 informačního zákona v sobě zahrnují požadavek na vytvoření nové informace. Ve všech těchto případech tedy nastává situace, v níž žadatel požaduje určitou informaci, která se sice pojmově vztahuje k působnosti povinného subjektu, avšak v okamžiku podání žádosti neexistuje, resp. neexistuje v žadatelem poptávaném stavu, a žadatel se výslovně nebo implicitně domáhá jejího vytvoření.
17. Povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že projednávanou žádostí požaduje žalobce zaujetí právního názoru (stanoviska) k zákonným kompetencím předsedy Nejvyššího soudu. Jedná se o dotazy k vedení soudních řízení, respektive k procesnímu postupu v konkrétní věci, případně jde o dotazy směřující k právnímu poradenství či právnímu návodu pro žalobce, jak by měl dále postupovat. Žádost proto bylo třeba v souladu s § 2 odst. 4 informačního zákona odmítnout (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 55/2014 – 33). Povinný subjekt také vyjádřil obavu, že v případě poskytnutí odpovědí by mohlo dojít k záměně požadovaného názoru povinného subjektu za autoritativní právní názor vyplývající z rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu v rámci výkonu moci soudní. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí ztotožnil s argumentací povinného subjektu.
18. Zdejší soud s tímto posouzením souhlasí. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011 – 70, vyslovil, že „Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací (§ 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím). Toto ustanovení bylo do uvedeného zákona včleněno zákonem č. 61/2006 Sb. V důvodové zprávě k této novele se uvádí: „Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost

22/2024

stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.“ Totožnou argumentaci zvolil Ústavní soud v usnesení ze dne 11. 7. 2023, sp. zn. I. ÚS 1666/23, kde žadatel požadoval vyjádření, *zda soudní systém funguje optimálně a zda jej lze jím navrženým způsobem nebo jinak vylepšit.*

19. Není ani povinností povinných subjektů vysvětlovat či odůvodňovat závěry, tvrzení, stanoviska či názory svých představitelů. Povaha otázek tak, jak byly žalobcem položeny, odpovídá uvedenému vymezení § 2 odst. 4 informačního zákona a citované judikatuře. Povinný subjekt proto postupoval správně, když žádost o informace odmítl. Žalobce ostatně ve své žalobě se závěry ani argumenty správních orgánů týkajícími se nevyhovění žádosti o informace nepolemizuje. Pouze obecně uvádí, že neposkytnutí informací a argumentace správních orgánů jsou v rozporu s právem na rozhodování soudci, kteří nelžou a nepáchají trestnou činnost. V odpovídající obecnosti zdejší soud konstatuje, že žádnou souvislost mezi neposkytnutím požadovaných informací (a argumentací správních orgánů) a kvalitou soudců nespatřuje.
20. Žalobce na jednu stranu uvádí, že povinný subjekt nereagoval na jeho žádost o informace. S tím však zdejší soud nesouhlasí. Povinný subjekt totiž neformálně (mimo rámec informačního zákona) zodpověděl dotazy žalobce. V přípisu vysvětlil, kdo může provádět prověrku spisů dle § 124 odst. 2 písm. a) zákona o soudech a soudcích. Uvedl také, že se jedná o vnitřní kontrolu spisové činnosti, nikoliv věcnou kontrolu obsahu spisu, a že se neprovádí na základě žádostí občanů. K otázce lhaní a podvádění soudců povinný subjekt uvedl, že se může v závislosti na konkrétních okolnostech jednat o nevhodné chování ve smyslu stížnosti podle § 164 a násl. zákona o soudech a soudcích. Povinný subjekt žalobci vysvětlil, kdy připadá v úvahu podání podnětu ministerstvu k podání stížnosti pro porušení zákona, že takový podnět může podat kdokoli a že podání samotné stížnosti pro porušení zákona náleží pouze ministru spravedlnosti. Nejedná se tedy o opravný prostředek, na který by byl zákonný nárok. V závěru odkázal na své webové stránky, kde tyto informace zveřejňuje. Nelze proto říct, že by povinný subjekt hledal způsoby, jak vyhovění žádosti zabránit, naopak žalobci v maximálním rozsahu vyhověl. Na žalobcovy otázky tak, jak byly položeny, v zásadě nešlo odpovědět jinak. Následovalo vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Nelze tedy souhlasit s tím, že by žádost žalobce zůstala bez odezvy.
21. Na druhou stranu pak v logickém rozporu s tvrzením, že správní orgány na žádost o informace nereagovaly, žalobce tvrdí, že povinný subjekt uváděl lži. V tomto ohledu zdejší soud uvádí, že žalobcem požadované informace odpovídaly názorům povinného subjektu, které poskytl toliko neformálně. Nadto žalobce své tvrzení o nepravdivosti vyjádření povinného subjektu nijak nekonkretizuje, snad s výjimkou tvrzení, že neformálně poskytnuté informace, resp. argumentace pro odmítnutí žádosti o informace, vyvolávají dojem, že se občané nemohou obrátit na povinný subjekt. Takový závěr však z přípisu ani z obou rozhodnutí správních orgánů nevyplývá.

22/2024

22. Žalobce se domnívá, že informace měly být zveřejněny i přes odmítnutí jeho žádosti. Jedná se podle něj totiž o povinně zveřejňované informace ve smyslu § 5 informačního zákona. K tomu lze uvést, že povinné zveřejňování informací (včetně povinného zveřejnění informace poskytnuté na žádost způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 3 informačního zákona) není vynutitelné správními žalobami, neboť povinnosti povinných subjektů zveřejňovat informace neodpovídá veřejné subjektivní právo konkrétní fyzické či právnické osoby. Podle judikatury je nutné rozlišovat porušování povinností při vyřizování konkrétní žádosti o informace a porušování povinností jiných, nespojených s vyřizováním konkrétní žádosti o informace. Postup povinného subjektu, který není adresován konkrétnímu žadateli, spadá pod vnitřní správní kontrolu dodržování zákonnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 As 47/2013 – 52). Kdokoli samozřejmě může dát nadřízenému správnímu orgánu podnět ke zjednání nápravy nezákonného stavu.
23. Co se týče dohledu žalovaného nad povinným subjektem, žalovaný správně uvádí v napadeném rozhodnutí, že jeho působnost vůči povinnému subjektu je dle § 20 odst. 5 informačního zákona vymezena toliko v rozhodování v odvolacím řízení a rozhodování o stížnosti dle informačního zákona. Jak již soud uvedl výše, v těchto řízeních se nelze domáhat zveřejnění informací ve smyslu § 5 informačního zákona. Žalovaný tedy nemohl zanedbat dohled nad zveřejňováním informací, protože k jeho provádění není ani zmocněn. Nejen že žalobce nemá právo se zveřejnění povinně zveřejňovaných informací domáhat, ale ani žalovaný nemá právo zveřejnění těchto informací povinnému subjektu nařídit.
24. Nadto lze konstatovat, že dle § 5 informačního zákona ve spojení s přílohou č. 1 vyhlášky č. 515/2020 Sb., o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy, se v rámci povinně zveřejňovaných informací *uvede místo a způsob, kde lze podat žádost nebo podání a stížnost, předložit návrh, podnět nebo jiné dožádání podnětů anebo obdržet rozhodnutí o právech a povinnostech osob*. Z uvedených právních předpisů nelze dovodit povinnost zveřejňovat informace, které žalobce požaduje, tj. informace o tom, jakým způsobem předseda Nejvyššího soudu postupuje, pokud „kontroluje“ soudce či konkrétní spisy (záměrně v uvozovkách, neboť je vyloučeno, aby předseda soudu jakkoli zasahoval do rozhodovací činnosti soudců), případně jinak realizuje své pravomoci při výkonu státní správy dle § 124 zákona o soudech a soudcích. Žalobcem odkazovaný § 24 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, se, jak už napovídá název zákona, týká zpracování osobních údajů, a s poskytováním informací nemá žádnou souvislost.
25. Žalobce v žalobě označil jako vedlejšího účastníka Parlament České republiky a požaduje, aby zodpověděl některé jeho otázky. V řízení o žalobě proti rozhodnutí však nefigurují vedlejší účastníci, nýbrž osoby zúčastněné na řízení. Těmi jsou podle § 34 odst. 1 s. ř. s. *osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat*.
26. V posuzované věci nelze Parlament České republiky považovat za osobu zúčastněnou na řízení, jelikož rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací nezasahuje a nemá ani Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

potenciál zasáhnout do jeho práv. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu není prostředkem pro pokládání dotazu jiným orgánům veřejné moci ani podnětem pro zaujetí stanoviska Nejvyššího správního soudu.

V. Závěr a náklady řízení

27. Ze shora uvedených důvodů zdejší soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádnou povinnost a pro přiznání náhrady nákladů řízení neshledal ani jiné důvody hodné zvláštního zřetele.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. června 2024

David Raus v.r.
předseda senátu